

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОСТІ ТА
БЕЗПЕКИ СУСПІЛЬСТВА**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 21–22 травня 2015 року)

Суми
Сумський державний університет
2015

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ РЕКЛАМНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Плужниченко Д. О.

факультет пожежної безпеки, Національний університет цивільного захисту України

Шведун В. О.

к.е.н., Національний університет цивільного захисту України

Протягом перетворення України в державу, що спрямована на розвиток демократичних, соціальних, правових відносин, провідним інструментом, що здійснює організуючий вплив на суспільство, є державне управління рекламною діяльністю. Зростання значимості рекламною діяльністю, її впливу на процеси розвитку економіки та соціально-культурних відносин викликають відповідну потребу в створенні таких механізмів державного управління рекламною діяльністю, які б дозволили якісно та раціонально здійснювати державний вплив на вказану сферу. Все це свідчить про актуальність обраної теми роботи.

Аналіз вітчизняних та закордонних джерел підтверджує, що питання рекламною діяльності в Україні підлягали дослідженню авторами, які мають відношення до різних наукових галузей, зокрема: А.М. Гринько-Гузевська [2], О.С. Демидова [2], Є.В. Ромат [4] та ін. Проте, відкритими залишаються проблеми якісної реалізації державного управління рекламною діяльністю в Україні з точки зору гармонізації інтересів держави й суспільства. Для цього необхідно здійснити комплексне дослідження особливостей вітчизняного державного управління рекламною діяльністю, яке полягає в поглибленому аналізі його загальної сутності, а також нормативно-правового та організаційного забезпечення.

Аналізуючи загальну сутність державного управління рекламною діяльністю, по-перше необхідно розглянути визначення “рекламна діяльність”. В цілому наукова література не містить єдиної точки зору стосовно змісту цього поняття. Якщо розглядати її з позицій управлінського підходу, то доцільно здійснити розподіл на декілька класифікаційних груп: відповідно до об'єкту та предмету діяльності; відповідно до змісту діяльності; відповідно до напрямку та характеру результату діяльності [4, с. 15].

Деякі автори пропонують виділення підсистем (блоків) управлінських принципів в рекламній діяльності: загальносистемного, організаційно-технологічного й локального типів. Вчений О.С. Демидова розділяє рекламні принципи на такі блоки: загально-правового характеру (законність, точність, вірогідність); економіко-правового характеру (принцип сумлінної конкуренції в рекламі); спеціального характеру (принцип використання форм і засобів, які не наносять споживачеві реклами шкоди та не підривають його довіру до реклами [3].

Що стосується сутності державного управління рекламною діяльністю, то вона реалізується через загальні функції державного управління, до яких традиційно відносяться такі: прогнозування, планування, організація, регулювання, контроль. Існує і ряд специфічних функцій: мотивація, координація, кадрове забезпечення. Наведені функції виходять з теорії менеджменту [2, с. 106–110].

Далі необхідно проаналізувати нормативно-правове забезпечення державного управління рекламною діяльністю. Якщо здійснити умовний поділ усієї нормативно-правової бази регулювання рекламною діяльністю в Україні на дві групи, як пропонується в науковій літературі, то до першої групи слід віднести так

звані “акти універсальної спрямованості”, які орієнтовані на загальне регулювання підприємницької діяльності, різновидом якої, відповідно, є і рекламна. Другу групу нормативно-правових актів держави складають ті, що безпосередньо стосуються регулювання рекламної діяльності в Україні [4, с. 195–207].

Якщо розглядати організаційне забезпечення державного управління рекламною діяльністю в Україні, то слід зазначити, що воно представлено системою органів державної влади, які визначає провідний законодавчий акт держави в цій сфері, а саме Закон України «Про рекламу», введений в дію постановою Верховної Ради (ВР) № 271/96-ВР від 03.07.96 р. Відповідно до п. 1 ст. 26 «Контроль за дотриманням законодавства про рекламу» цього Закону із останніми змінами і доповненнями від 05.06.2014 р., повноваження контролю за діяльністю в сфері реклами покладаються на визначені органи центральної виконавчої влади, а саме на: «центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів; Антимонопольний комітет України; Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення; центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну фінансову політику; Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку; центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах будівництва, архітектури; центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного нагляду та контролю за дотриманням законодавства про зайнятність населення» [1].

Крім зазначених вище центральних органів виконавчої влади слід згадати і ряд державних органів, які опосередковано контролюють рекламну діяльність: Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва (Держкомпідприємство України), Державна податкова адміністрація України, Міністерство юстиції України, Міністерство внутрішніх справ України (МВС України) та ін.

Також слід прийняти до уваги особливості функціонування Ради з питань координації діяльності в галузі реклами при Кабінеті Міністрів України, необхідність створення якої була зазначена в п. 3 ст. 26 Закону України «Про рекламу».

Стосовно державного управління рекламною діяльністю на рівні регіональних і місцевих органів виконавчої влади слід зазначити, що вони вирішують наступні питання: врегулювання відносин, що стосуються розміщення й експлуатації засобів зовнішньої реклами на території, що підпорядковується органам місцевого самоврядування; видача дозволів на використання в рекламних оголошеннях місцевої символіки.

Державне управління рекламною діяльністю України також здійснюється і судовою владою, яка містить три складові: судові органи, орієнтовані на вирішення правотворчих конфліктів (Конституційний Суд України); судові органи, спрямовані на регулювання в сфері підприємницької діяльності (система господарських (в минулому – арбітражних) судів України); судові органи, діяльність яких стосується регулювання правових відносин громадян між собою та з організаціями або управлінськими органами (система загальних судів, які підпорядковуються Верховному Суду України) [2, с. 55–59].

Однак навіть розвинена система органів державної та судової влади не мають можливості в повній мірі забезпечувати дотримання рекламного законодавства. Виходячи з цього, держава має зацікавленість в делегуванні частини управлінських функцій в сфері рекламної діяльності саморегульвним організаціям. Проте, для наявності сприятливих умов щодо створення ефективної системи саморегулювання

рекламної діяльності необхідна підтримка органів державної влади на центральному, регіональному і місцевому рівнях.

Якщо підвести підсумок аналізу державного управління рекламною діяльністю в Україні, то слід зазначити, що воно не є остаточно сформованим виходячи з того, що його нормативно-правове забезпечення є надто неупорядкованим та має багато суперечностей, а організаційне забезпечення є складним, розгалуженим і систематично трансформується. Відповідно, спостерігається відсутність сталого механізму їх взаємодії.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про рекламу [Електронний ресурс] : Закон України від 03.07.96 р. № 271/96-ВР – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/Z960270.html.
2. Гринько-Гузевська А.М. Правове регулювання рекламної діяльності : принципи та їх реалізація / А. М. Гринько-Гузевська // Зовнішня торгівля : право та економіка. – 2006. – № 2. – с. 106–110.
3. Демидова О.С. Засади державного управління рекламною діяльністю в Україні [Електронний ресурс] / О.С. Демидова // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. – 2011. – № 935. Економічна серія. – Режим доступу : <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/6842>.
4. Ромат Є.В. Трансформація моделі державного управління рекламною діяльністю в перехідних умовах : монографія / Є.В. Ромат. – К. : Вид-во НАДУ, 2003. – 380 с.